

Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

www.vwg-zutphen.nl vwgzutphen@gmail.com

Beste leden van de vogelwerkgroep Zutphen,

Een korte nieuwsbrief tussendoor, met op deze verkiezingsdag nog een verslag van onze fietstocht met een aantal leden van politieke partijen. Daarnaast informatie over het komende Ommetje en een verslag van het vorige, en een verhaal Van Michel over ganzen in de stad.

De volgende nieuwsbrief zal in april verschijnen. Kopij is welkom. Stuur je bijdrage naar het secretariaat vòòr 30 maart. Ook foto's zijn welkom!

Bestuur

vwgzutphen@gmail.com

De Algemene Ledenvergadering is op donderdag 26 maart 2026.

Waterkracht, Ruys de Beerenbrouckstraat 106, 19.30 uur.

Thema van de lezing: terugblik op het jaar van de Torenavalk (2025).

Meld je komst aan bij het secretariaat voor 20 maart, zodat we voor voldoende koffie/thee en andere consumpties kunnen zorgen.

Vogelfietstocht door de stad met politieke partijen

Zaterdag 28 februari stonden er zeven vertegenwoordigers van vijf politieke partijen klaar bij het station Zutphen om met ons een fietstocht door de stad te maken. Op initiatief van Vogelbescherming Nederland zijn er in hele land activiteiten op deze dag om onze (aankomende) gemeenteraadsleden te laten zien hoe natuur er in een stedelijke omgeving uit kan zien en hoe door kleine ingrepen een groene en gezonde stad gerealiseerd kan worden.

GroenLinks/PvdA en de Stadspartij waren met twee mensen aanwezig, de Burgerbelang, Partij voor de Dieren en D'66 hadden één vertegenwoordiger. Remke, Paul en Lia waren de gidsen tijdens deze tocht. Ondanks het slechte weer (het waaide hard, het was koud en het ging ook nog regenen) ging iedereen tot het eind mee. We hadden zeer aandachtige en geïnteresseerde deelnemers.

Op verschillende punten stonden we even stil om te vertellen over bijvoorbeeld de roekenkolonie die overlast bezorgt en wat daaraan te doen is (weinig). Fons stond bij de ijsbaan klaar om te vertellen over weidevogelbeheer en daar liet de kievit zich goed bekijken door de telescoop van Paul (dank Paul voor het meesjouwen).

In de Wilgenstraat vertelden twee bewoners over de vergroeningsplannen voor hun buurt.

Kers op de taart was de bosuil aan de Boompjeswal. Jouck kwam er speciaal voor langs om ons aan te wijzen waar de bosuil zat.

We hebben tijdens de fietstocht veel kunnen vertellen over de Vogelwerkgroep: onze werkzaamheden, onze ideeën over een groene stad e.d. Het was dus zeer geslaagd!

VWG-cafés

vwgcafe@hotmail.com

In verband met de Algemene Ledenvergadering is er in maart geen VWG-café. Er zijn wel twee mensen gevonden die de organisatie van de cafés op zich nemen. Bedankt! In de volgende nieuwsbrief stellen ze zich voor én vertellen ze wat en hoe andere leden kunnen bijdragen aan het succes van deze avonden.

Het volgende café is op donderdag 23 april.

In de Uitwijk, het wijkgebouw van de Zuidwijken aan de Brink in Zutphen.

Let op: consumpties alleen **contant** af te rekenen!

Ommetjes

vwgzutphen@gmail.com

Ommetje Almen

Op 28 februari 2026 verzamelde een verrassend groot aantal leden zich bij het zwembad van Almen. Er waren wel 15 vogelliefhebbers naar deze uithoek van ons werkgebied getogen. Het weer kon beter, maar het was wel droog. We liepen eerst door het dorp, hoorden er de zanglijster en boomklever, om vervolgens het pad door het landgoed De Elger te nemen. Daar in de plas tussen de bomen zagen we het paartje wintertaling en het gemengde paar Grote Canadese gans/Grauwe gans. Verderop opmerkelijk veel roodborsten. Bij de Spitholterbrug, waar ooit de legers van Zutphen en Deventer slag om hebben geleverd, vervolgden we onze route langs de Berkel. Iemand ontdekte een ooievaar op een boomnest en tussen grauwe gans en nijlgans nog enkele kollen en twee brandganzen. Een geelgors liet zich moeilijk zien, maar wel horen. Zoals gebruikelijk een tiental aalscholvers, waarvan enkele in prachtkleed met witte broedvlek en lichte kopveren, in de kale rustboom. Twee futen ballsten wat onwennig tussen de meerkoeten. De albino meerkoet ontbrak helaas. Verderop een paartje boterbuiken (grote zaagbekken) op de Berkel. Spectaculair waren de zestien thermiekende ooievaars die samen met drie buizerds langzaam overzweefden. Een Pontische meeuw zorgde voor verwarring, een eenzame kievit zocht naar een geschikte nestplek.

Bij de stuw van Domein Groot Besselink kozen de meesten ervoor om langs de andere zijde van de Berkel terug te keren. De doorlopers zagen nog bij de oeverwaluwand diverse geelgorzen, rietgorzen, vinken en een grote groep krammers. Twee watersnippen vlogen op, een veldleeuwerik deed hen dat na. Hopelijk heeft iedereen nog het paartje scholekster gezien dat op het botenhuis van de Berkelzomp vertoefde. Totaal hebben we minimaal 50 soorten waargenomen, niet gek voor eind februari.

FRANS PARMENTIER, ALMEN 2 MRT. 2026

Tabel 1. De waargenomen soorten tijdens het Almense Ommetje op 28 februari 2026.

Fuut	Grote zaagbek	Grote bonte specht	Ekster
Aalscholver	Buizerd	Veldleeuwerik	Kauw
Grote zilverreiger	Fazant	Witte kwikstaart	Roek
Blauwe reiger	Waterhoen	Heggenmus	Zwarte kraai
Ooievaar	Meerkoet	Roodborst	Spreeuw
Knobbelzwaan	Scholekster	Merel	Huismus
Grauwe gans	Kievit	Kramsvogel	Vink
Grote Canadese gans	Watersnip	Grote lijster	Groenling

Brandgans	Pontische meeuw	Pimpelmees	Putter
Nijlgans	Holenduif	Koolmees	Geelgors
Krakeend	Houtduif	Boomklever	Rietgors
Wintertaling	Turkse tortel	Boomkruiper	
Wilde eend	Groene specht	Gaai	

Het volgende Ommetje wordt verzorgd door Greetje en Paul. Ze gaan de Gorsselse Heide verkennen. **Dinsdag 31 maart**, start om 8.00 uur bij de ingang aan de zuidwestzijde van de hei, hoek Elzerdijk/Reeverdijk. Aanmelden niet nodig.

Ganzen

Grauwe Gans FXN – Michel Klemann

Langs de Berkel in het Emerpark, vlak bij de Laan naar Eme, trof ik voor de 34ste keer Grauwe Gans met groene halsband en witte code FXN aan. Het is er nog maar één van de vele die er geringd zijn in het verleden. De meeste van de vogels die in de loop van de jaren in Zutphen zijn geringd, zijn inmiddels overleden. Voorheen werden deze ganzen gemeld op de website www.geese.org maar die site bestaat niet meer en is opgegaan in <https://submit.cr-birding.org/>.

De vogel is daar te vinden onder <https://submit.cr-birding.org/animals/213623/>.

Na de vogel te hebben ingevoerd kun je de life historie van de betreffende vogel bekijken. Het bleek te gaan om een Grauwe Gans die tijdens de allereerste ringactie van Grauwe Ganzen in Zutphen, als pul was geringd in het jaar 2010! Dit voorjaar bereikt deze vogel de respectabele leeftijd van 16 jaar.

In die 16 jaar is de vogel 105 keer gemeld waarvan 103 keer in de regio Zutphen. De enige meldingen van buiten Zutphen stammen uit augustus 2011 toen FXN tweemaal werd gemeld

in de Ooijpolder. In de onderstaande tabel is te zien dat het gros van de meldingen stammen uit de eerste tien jaar van haar leven en dan met name in de periode maart t/m juni; de periode waarin de ganzen broeden en hun slagpennen ruien. Na de broedtijd wordt die nog maar weinig opgemerkt en dan voornamelijk in de uiterwaarden van de IJssel. De laatste waarneming stamt uit 27 juni 2024 in de Kronkelwaard en dat is al weer anderhalf jaar geleden.

De noordelijkste aflezing was in de plas van de Rammelwaard op 2 oktober 2011, de zuidelijkste die in de Kronkelwaard. Het is allemaal Zutphen stad en IJsseluiterwaarden waar die zich de afgelopen jaren heeft opgehouden. Na de broedtijd verzamelen Grauwe Ganzen zich in groepen en wanneer ze Zutphen verlaten vertonen ze (zoals mensen dat noemen) "schuw gedrag". Maar het is vooral heel "slim gedrag" want op het eten van gras staat in Nederland immers de doodstraf. Die ellende wil je natuurlijk voorkomen als gans. FXN is echter zo slim, dat die al 16 jaar vrij rondvliegt en na de broedtijd zover mogelijk van mensen wegblijft. Zo ver dat zelfs, dat vogelaars moeite hebben de toch wel duidelijke halsband af te lezen. Het feit dat die in de broedtijd met jongen en al tussen de mensen loopt en buiten de broedtijd daar ver van weg blijft heeft dus niks met schuwheid te maken maar alles met overleving.

Stel je het leven van FXN eens voor. 16 jaar lang, 24 uur per dag buiten. Een leven lang foerageren, broeden, overwinteren en zien te overleven in Zutphen en omstreken. Dan ben je bekend met elk perceel, weet je ieder jachthut te vinden, ken je ieder loslopende hond, kat of jachtbak op vier wielen. Dan weet je hoe laat de Zearend overkomt, waar 's nachts vossen rondlopen en dan merk je dat het weer tijd is voor een maandelijkse watervogeltelling. ("*daar heb je hem weer*").

FXN		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
	10												
	3	5	8	13	19	24	20	3	3	0	3	3	2

2010	5						4				1		
2011	14		2	6		3	1				2		
2012	14	2	2	1	6	2	1						
2013	14	1	1		5	3		1				2	1
2014	2			1	1								
2015	7	1	1	1	1		3						
2016	8	1		4		2	2	1					
2017	5				2	2	1						
2018	11		1			6	4						
2019	6					1	4		1				
2020	4					1	1					1	1
2021	4				1	1		1	1				
2022	3				2	1							
2023	3				1	1			1				
2024	2					1	1						
2025	0												
2026	1		1										

Melding op cr-birding van Grauwe Gans FXN per jaar en per maand in de regio Zutphen.

13 feb 2026: Grauwe Gans FXN langs de Berkel in Zutphen.

Naschrift van Remke:

De dag nadat ik dit verhaal van Michel kreeg fietste ik langs de Grote Gracht en zag daar een 'halsbandgans' zwemmen. Helaas geen tijd om te stoppen en de ring af te lezen. Een appje naar Michel gestuurd en al snel kwam er antwoord.

Hoi Remke,

Meteen maar even langsgereden vanmorgen.

Het betrof Grauwe Gans met Halsband ZJH.

Mannetje, geringd in 2012, inderdaad voor een Grauwe Gans weer een oudje. Vorig jaar zat die ook in de grote Gracht en had toen jongen. Nu was/leek die ongepaard en zag er errug oud uit dit keer.

In zijn bijna 14 jarige bestaan is die 181 keer afgelezen/doorgegeven door 23 verschillende waarnemers waarvan 45 keer door mij en 2 keer door jou. Altijd in en rond Zutphen blijven hangen.

Contact

Werkgroepen: via mailadres van de werkgroep of via het secretariaat.

Voor alle andere zaken: vwgzutphen@gmail.com